

Krakow: Nowa Huta

Byens Netværk arrangement 2006.10.01

Tekst: John Dyssel Engel, Domea

Foto: Foreningens medlemmer

Layout: Teddy Olsen

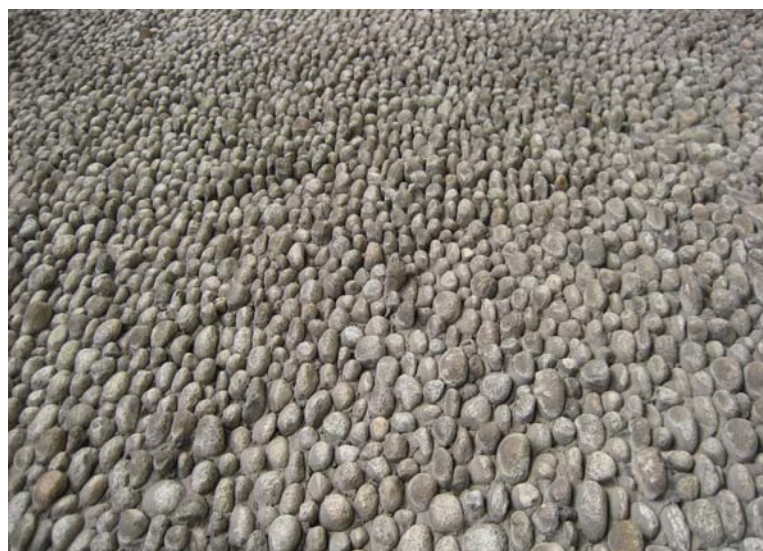
Formiddags solen skinnede, himmelen var høj og vejret var lunt på turen mod Nowa Huta. Desværre skulle vi lige runde et par kirker mere, inden vi kom til den centrale plads - Plac Centralny - i bydelen.

Nowa Huta er Krakows største bydel, hvor der bor ca. 220.000 indbyggere. Nowa Huta blev opført fra 1948 og var i begyndelsen en selvstændig by, der ligger ca. 10 km fra den gamle bys centrum. Nowa Huta er den første by i Polen, der blev bygget af socialisterne, hvilket betød, at der ikke var en eneste kirke i hele byen. Mellem 1967 og 1977 byggede borgerne i Nowa Huta selv en kirke, kaldet Arken. De byggede blandt andet kirken på opfordring fra Karol Józef Wojtyła, der var ærkebiskop i Krakow og senere pave (Johannes Paul 2.).

Kirken har tydeligt hentet inspiration fra Le Corbusiers ekspressionistiske Notre Dame du Haut i Ron-champ fra 1955. Nogle af os diskuterede, om Arken var god eller ikke, men vi var vist alle enige om det var et flot kirkerum – befriende enkelt og med et dejligt lys.

I Nowa Huta blev der opført store fabrikker, hvor der skulle arbejde arbejdere. Den største af fabrikkerne var stålværket "Lenin Værket" eller "Huta im. Lenina". Dette stålværk skulle udvinde jernet fra jernmalmen, der kom fra Sovjetunionen. Derudover lå der f.eks. store tobaks- og cementfabrikker. Stålværket har i en periode, efter kommunismens sammenbrud, været lukket. Nu er fabrikken blevet overtaget af et indisk firma. Fabrikken har ændret navn til "Huta im. T.Sendzimira".

Nowa Huta var også et af Solidaritets arnesteder.

Byrummene er fine og i fin balance med husene, der er nogle fine proportioner, som tydeligt mærkes og som umærkeligt trykker fordømmene i baggrunden. Der er træer i alle gaderummene. Gårdrummene er overskuelige og grønne. På samme måde er der grønne kik i alle retninger, bortset fra mod syd, hvor der er opført en post-moderne-lignende ting af en beboelsesejendom, der lyser som en aldeles uvedkommende farvelade.

”I den nye overfladiske epoke af globaliseringen kommer en vis sentimental, dval følelse af, at denne by ventede på en heroisk udfordring. Du kan hade den, du kan blive fascineret af den, men en ting er sikkert – Du kan ikke forblive indifferent overfor den, og det er værd selv at opdage Nowa Huta”. Sådan nogenlunde slutter Maciej Miezin sin intro til bogen Krakow’s Nowa Huta, Socialist in Form, Fascinating in Content, som jeg har fundet på nettet og selvfølgelig stjålet fra - fordi jeg er enig. Videre har jeg fundet oplysninger på Markusskolens hjemmeside om Nowa Huta.

